

Oglasi, pripisana itd. tiskaju i računaju se na temelju običnog cijenika ili po dogovoru.

Novca predbrojbu, oglasu itd. šalje se naputnicom ili poloznicom pošt. stacionice u Beču na administraciju lista u Pulu.

Kod naručbe valja točno označiti ime, prezime i najbližu poštu predbrojnika.

Who list na vrijeme ne primi, neka to javi oduzimanju u otvorenom pismu, za koji se ne plaća poštarina, ako se izvana napiše »Reklamacija«.

Čekovnog računa br. 847.849.
Telefon tiskare br 38.

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

«Slogom rastu malo stvar, a nesloga sve pokvari». Narodna poslovica.

odgovorni urednik i izdavač Jerko J. Mahuļa.

U nakladi tiskare Laginja i dr. u Puli ulica Giulia 1.

Glavni suradnik prof. H. Mandić u Trstu.

Izlazi svakog četvrtka o podne.

Netiskani dopisi ne vraćaju se po dopisanju, a nefrankirani ne primaju.

Predplata za poštarinom stoji 10 K u obće, 5 K za seljake } godišina ili K 5—, odnosno K 2-50 na pol godine.

Izvan carevine više poštarina. Plaća i utužuje se u Pošt.

Pojedini broj stoji 10 h., zaostali 20 h., koji u Puli toli izvan iste.

Uredništvo i uprava nalazi se u »Tiskari Laginja i dr. Vige Giulia br. 1. kamo neka se naslovljuju svapisma i predplata».

Hrvatsko pitanje pred delegacijama.

Beč, 30. aprila 1912.

Danas su se sastale obje delegacije, austrijska i ugarsko-hrvatska, na kratko za sjedanje, da odobre privremeni proračun za zajedničke državne potrebe.

Kranjsku zastupa ova godine u austrijskoj delegaciji dr. Šusteršič, načelnik hrvatsko-slovenskog kluba na carevinskom vijeću u Beču, Dalmaciju zastupa dr. Čingrija, načelnik obćine Dubrovnika a Istru profesor Spincić.

Premda su se mogućnici trudili, da se delegati za ovo par dana što će biti na okupu, ne bave pitanji, koja bi mogla stvar zavlaci, sva trojica naših zastupnika dali su oduška svojem i svega našega naroda ogorčenju radi prilike u Hrvatskoj, gdje je na mjesto bana kraljev komesar postavljen na čelo zemaljske vlade, a na predlog madjarskog ministra predsjednika, da ltači svaku slobodu štampe, sastajanja i udruživanja i da neda da narod bira zastupnike u sabor, jer se boji, da bi zastupnici u saboru izjavili, da ne daju više ltačiti naroda od madjarske vlade.

Zastupnik-delegat dr. Šusteršič, odmah u prvoj sjednici postavio je na predsjednika pitanje, kako se misli vladati prema tomu, što je ugarsko-hrvatska delegacija sastavljena nezakonito, jer su delegatima iz Hrvatske mandati istekli i morali bi najkasnije 27. aprila 1912. biti izabrani drugi. Nemože dakle austrijska delegacija priznati ugarskoj da pravovaljano zastupa Hrvatsku i Slavoniju.

Predsjednik Dobernig odgovorio je, da je to pitanje tako teško i enamemito, da on ne može odmah odgovoriti ni da ni ne, nego da si pridržaje odgovor za kasnije.

Već taj odgovor sam po sebi daje Hrvatskom pitanju nedoglednu znamenitost, jer do sada bio je u Beču običaj, da na ovakova pitanja naših ljudi odgovore u kratko: to nisu naši poslovi; to imaju medju sobom riješiti sami Madjari i Hrvati. A sada se je naše veliko narodno pitanje počelo u Beču posmatrati ozbiljnije.

Delegat iz Istre zastupnik Spincić, predao je već u prvoj sjednici interpelaciju o stvarima u Hrvatskoj Banovini, kojom pita zajedničke ministre, da odgovore, što kane učiniti, da se ovom nečuvenom stanju odmgne i da se takovo za buduće onemoguć. Nu to nije jedan samo upit. Interpelacija Spincićeva je čitla knjiga, u

kojoj razlaže na tanko sve od postanku ugarsko-hrvatske nagodbe (1868) jednu ustanovu za drugom, što su Madjari povredili na štetu našega naroda u Bano vini, a time i na štetu nas svih, što smo hrvatskoga roda i plemena, jer ako je jednomu tjelu bolesno kojegod udo, slabo je za cijelo tijelo. A tim je slabije, kada le madjarska sila bije po glavi, a glava našega naroda, to je Hrvatska i Slavonija, koja bi imala svakog dara božjeg i za se i za nas, svoju braću, da ima slobodu bar i onakovu, kakva juj je dana nagodbom od 1868., ali pogaznu od Madjara.

Spincićeva interpelacija, u kojoj je zabijena i kao na suncu dokazana tužna povjest našega naroda u Banovini od posljednjih 40 i više godina, otvorit će oči i zadnjim zaslepljenicima u Beču i svratiti pozornost takodjer i inozemstva na naše prilike.

Delegat dr. Čingrija razvio je u financijskom odboru austrijske delegacije odmah na prvoj sjednici hrvatsko pitanje s one strane, s koje je uvod postavio dr. Šusteršič sa svojim upitom na predsjednika. Čingrija s paragrafina u ruci dokazuje, da ugarsko-hrvatska delegacija nije sada zakonita ni za one, koji nagodbu priznavaju za valjani zakon. A to za to ne, jer po zakonu, koj mora vriediti takodjer za Madjare, hrvatski se novi sabor mora sastati najdulje u tri mjeseca, odkad je razpušten. Ako nije tako, onda prijašnji delegati iz Hrvatske ne zastupaju više zakonito Hrvatsku.

Buduć su ta tri mjeseca istekla dne 27. aprila 1912, a hrvatski sabor ne samo da se nije barem na taj dan sastao, nego je raspušten i madjarski komesar Cuvaj niti neće da raspíše izbore. Iz toga sledi, da Hrvatska u ugarskoj delegaciji nije više zakonito zastupana.

Zato Čingrija predlaže, neka austrijska delegacija ugarskoj poruči, da joj nemote priznati zakonitost, dokle novi hrvatski sabor ne bude izabrao svoje odlasnikle na zajednički sabor u Budimpešti i dok se iz broja ovih ne budu izabrali članovi u skupnu delegaciju ugarsko-hrvatsku. Htjeli su Madjari da tlače, pak bi jim se moglo dogoditi, da budu oni potlačeni.

Mi na sve ovo ne možemo nego li uzklknuti: Živla Hrvatska i njezina prava i svi oni koji ih brane!

U raspravi zapade prvoga riet hrvatskog zastupnika iz Dalmacije dra Duličić, koji se je na početku osvrnuo na posljednji odgovor ministra predsjednika grofa Stürgaha obzirom na odnošaje u Hrvatskoj. Što se liče same osnove — reče, da je u njezinim ustanovama obzirom na poznavanje jezika od strane činovnika, vrlo mnogo nedostataka. To će se osobito osjećati u Dalmaciji, gdje jezične prilike nisu kao drugdje uređene i gdje u umjesto jednog valjaju dva službena jezika.

To imade svoj razlog u tome, što se u Dalmaciji namještaju činovnici, koji ne znadu hrvatskog jezika.

Kučarinski porez.

Iza toga prešlo se je na raspravu prednog predloga glede sniženja kučarinskog poreza. Govorio je jedini zastupnik Friedmann za prešnost.

Sprečavanje govornika.

Na koncu sjednice se hrvatski zastupnik Biankini tuži na to, što se govornici sprečavaju u njihovoj slobodi govora. Predsjednik dr. Sylvester odgovara, da su prituzbe Biankinijeve neosnovane.

Konac sjednice u pol pet sati poslije podne. Buduća sjednica sutra u 11 sati prije podne.

U sjednici od sriede govorili su kratko glavni govornici o činovničkoj pragmatiki, te je za tim osnova upućena odnosnom odboru.

Odgovori ministra nat. posula.

Barun Heilmold, ministar unutarnjih posala odgovorio je na razne upite, medju ostalim i na upit, što kani vlada poduzeti proti pijanstvu. Po njegovom mnjenju vrlo je teško zakonodavnim putem ograničiti pijanstvo. To se može puno lglje postići privatnim nastojanjem, crkvom, školom itd.

Razprava o odvjetničkom redu.

Na dnevni red došlo su vladine osnove o odvjetničkom i bilježničkom redu te o nadriparstvu.

Govorili su o predmetu zastupnici Hladnik, Schiegel, Mühlwerth, Winter i Leveck. Slovenski zastupnik Hladnik prigovorio je prvim dvima osnovama, što idu za tim, da oduzmu svakomu pravo zastavljanja i najpriprostijih podnesaka, te će se radi toga morali svatko da utiče o odvjetniku ili bilježniku i za one spise, koje bi lahko sam sastavio. Prosvjedovao je proti odredjenoj kazni od 3 mjeseca ili biljadu kruna globe za nadriparare.

Izabran je odbor za vodene puteve. Iz Dalmacije je u njemu dr. Ivčević. Mjesto Činglinskog izabran je u delegacije Romanczuk.

Dojduće sedmice, radi delegacija, imat će parlament dvie same sjednice, u utorku i u petak.

U utorku popodne se sastaju delegacije u kojima će dr. Melko Čingrija opisati i odgovoriti sramotne absolutističke odnošaje u Hrvatskoj.

Obstrukcija dalmatinskih zastupnika.

U sjednici obrambenog odbora austrijske zastupničke kuće porveli su dalmatinski zastupnici obstrukciju. Zastupnik dr. Tread-Pavličić prekidu svoj govor u 10 i pol sati na večer i molli predsjednika, da bi mogao svoj govor nastaviti sutra. Predsjednik mu to dozvoljava i zaključuje sjednicu.

Željanički odbor.

U željaničkom odboru drkao je obstrukcionistički govor, koji je trajao skoro cijelu sjednicu hrvatski zastupnik Biankini. Na koncu sjednice upitao je predsjednika odbora zastupnika Doberniga kada li će

se opet odbor sastati, ovaj mu je odgovorio, da će to čuti lekar nakon 14 dana.

Proslava stotjetnice rođenja biskupa Dobrile.

Iz Kastva. Stogodišnjicu rođenja biskupa Dobrile proslavio je 16. pr. mj. u Kastvu gradu i u obćini Kastavskoj. U prethvečer naviestili su mužari znameniti dan narodu sa pucanjem, dočim je namjeravana razsvjeta radi nepogodnog vremena i radi pogibelji od vatre morala izostati.

Slijedećeg dana na 9 sati u jutro bila je svečana sv. misa, kojoj su uz obćinstvo prisustvovala i djeca pučkih skola i delavske skole sa učiteljatrom i predsjednikom mjestnog školskog vijeća i odbora delavske škole g. načelnikom Jelusić. Za doba sv. mise mužari su opetovno pucali. Iza sv. mise sastala se školska mladež u skolama, gdje joj se protumačilo životopis blagopokojnog biskupa.

I ovdasnja učiteljsku škola imala je zatim sv. misu za velikog narodnog dobrotvora, napose od školske mladeži.

Kastav je već prije krestio glavnu ulicu od crkve sv. Trojice do crkve sv. Jelene »Dobriliinom ulicom« a obćina je darovala odlukom obć. zastupstva 50 K za spomenik pok. biskupa.

Dne 25. kolovoza 1878. bio je pokojoi biskup prigodom sv. birme u Kastvu i posjetio »Hrv. Čitaonicu« napisav u knjiga gostova slijedeće: »Napred, napred u svem što je častno, dobro i rodu milo. J. Dobrila v. r., biskup tršćanski.«

Saljemo ovom prigodom pismo pok. biskupa, što ga je prigodom smrti kanonika Eugena Vlah pisao njegovom bratu pok. Vjekoslav Vlah, nadzupniku i predsjedniku »Bratovščina hrv. ljudi u Istri« u Kastvu. Pismo glasi:

Prečastni Gospodine!

Pridružujem se Vašoj zalosti za Vašim, a po Gospodinu i mojim dragim bratom. Nestaje nas sve to više kao ličca s drvetja u jeseni. Što je bilo nam starcem drago i milo, skoro sve se pobralo u vječnost, pak usred ljudi živimo kao u pustinji. Tako nam božja pravdnost olakšuje prelaz u bolji svijet, kamo nas zovu naši milii. Puno ima toga, što nam ogorčuje život i prizivlje nam na pamet one poznate riedi: »Cupio dissolvi et esse cum Cristo«. Vata bogoljubnost podnosiće će i tu bitku ranu s odanostju u volju božju, a dragoga pokojnika preporučat ćemo zajedno božjem milosrdju.

Svesrdno Vas pozdravljajuć sam s ljubavju u Gospodinu

U Trstu 23./2. 880.

J. Dobrila v. r.
bp.

Original pisma imade načelnik g. Jelusić u svojoj zbirci. Bilo bi dobro, dok je još možda na dobu, sabrati korespondenciju pok. biskupa i pohraniti u budući narodni muzej u Istri.

Slava Dobrili!

Iz carevinskog vijeća.

U Beču, dne 26. aprila 1912.

Ovog tjedna imala je zastupnička kuća carevinskog vijeća četiri sjednice, u kojima se razpravljalo više važnih predmeta.

Činovnička pragmatika.

U sjednici od utorka došla je na raspravu osnova o uređenju činovničkih plaća o promaknuću itd., što se obćenito nazivlje činovnička pragmatika.

In Paima. U nedjelju 5. maja od četvrti ure po podne dalje bit će pučke proslave stogodišnjice biskupa J. Dobrile u vrtu „Nar. Doma“ u Pazinu. Kod toga će svirati naša hrvatska glazba, pjevati dječji zbor i djeca pučke škole i držat će se govor o životu i radu Dobrile. Tom prigodom prodat će se: slatkisi, kava, crvičje, rasglednice i koriantoli, a uz to bit će tombola i srećolov.

U slučaju nepogodnog vremena obdržavat će se proslava u velikoj dvorani „Nar. Doma“.

Polovica čistoga prihoda bit će za Dobriliu spomenik, a druga polovica za prosvjetu u Istri.

Preparata se svima da listom pohrle na ovu rijetku slavu našeg velikog biskupa J. Dobrile. S druge strane je od velike koristi za srce i za dušu čuti mišu pjesmu ter slušati dobru riječ.

Fogled po Primorju.

Puljsko-rovinjski kotar:

Naknadni izbor zemaljskog zastupnika. Smrću talijanskog zastupnika Franka ostalo je ispražnjeno mjesto zastupnika na istarskom saboru za treći kotar grada Pule. Taj kotar po svojedobno utanačenom dogovoru bio je određen za nas Hrvate, ali Talijani su znali svojom običajnom perfidijom i korupcijom otići nam taj kotar. Kod prošlih izbora bio je izabran talijan pok. Karlo Frank od talijanske izborne komisije, kojoj je predsjedao glasoviti Fillinch sada u zatvoru radi krađe i prevare na obćini Pula.

Namjesništvo je odredilo izbor za taj kotar na dan 23. junija t. g., zato je potrebno, da se već sada obzirom na kratko vrijeme naša stranka stavi na rad i poprimi sve mjere, da taj kotar kod budućih izbora padne u naše ruke. Ne čekajmo zadnji čas, kako je to žalibože nekako prešlo u običaj kod nas, da ne ostanemo iznenadjeni kao prošlog puta, već složno i bratski svaki po svojim silama poradi za dobar uspjeh naše narodne stvari.

Skupština podružnice Družbe. U nedjelju 28. prošlog mj. imala je podružnica Družbe u Puli svoju godišnju glavnu skupštinu pod predsjedanjem svog velečasnog predsjednika g. Nika vit. Mardesića. Predsjednik pozdravio je prisutne liepim riječima i rodoljubnim mladenačkim žarom predočio svima važnost Družbe za našu prosvjetu i preporučio tolo svima, da u nijednoj prigodi ne zaborave na našu Družbu. Skupštinar su burno odobravali predsjedniku. Iza tajnika protičao je svoj izvještaj blagajnik, iz kog je razvidno da je naša podružnica imala u prošloj godini vrlo liepog uspjeha. Oba izvještaja odobrena su odobranjem od skupštinaru. U novi odbor izabrani su: predsjednik *Niko vit. Mardesić*, tajnik *Čerlek*, blagajnik *Opabić*, zamjenici: *dr. Šorli*, *gdjice Stana Laginja* i *Ljubica Oklopija*.

Preporučamo svima, da se začlane u Podružnicu; članarina za cijelu godinu iznaša 40 para, pak zato nebi smjelo biti ni jednoga Slavena u Puli, a da nije član podružnice Družbe. Za člana se upisuje kod g. Nika Mardesića ili u Istarskoj Posujilnici.

Zabava naše školske djece u proslava Dobrile. Pozivlje se slavno općinstvo na zabavicu, što ju priredjuju u dvorani Narodnog Doma djeca odjekajnih družbinih škola kao proslavu stogodišnjice biskupa Dobrile u subotu, dne 4. maja t. g. u 8 sati na večer uz sljedeći raspored: 1. Prosvot. 2. Na majčin imendan, igra u 1 cinu. 3. Lustracijam. 4. Mala tučanica. 5. Velikom vladici Jurju Dobrili. Cijene: Sjedalica K — 60; stajanje K — 30; galerija K — 20.

Pere se nečistom vodom. U jednom dopisu iz Krnice utvrdili smo zgoljnu istinu i činjenicu, da su hrvatski zastupnici obćinske uprave u Krnici izabrali predsjednikom upravnog vieća porezne obćine Krnica Talijana g. Mandussicha. Mi smo po svojoj dužnosti kao Hrvati to dolično ožigomali i oči, koji su tome kumovali, nazvali „veliki Hrvati“. Gospodina Giorgio Mandussich ostavili smo na miru, jer smo znali, kao što to znade dobro i g. Giorgio, da je on kao Talijan izakao predsjednikom upravnog vieća jedino pomoću „velikih Hrvata“, dok ga možda „obićni Hrvati“ kao Talijana nebi bili nikada izabrali. Mi smo dakle dosta blago prigovorili hrvatskim zastupnicima, da nisu smjeli za hrvatski obraz birati Talijana — recimo iako g. Giorgio — svojim predsjednikom. Nu to se činilo g. Giorgio mrsko, te je on potegnuo na sebe naše prigovore i poslao nam najprije dopis, onda priposlano i napokon nekakav ispravak na temelju § 19. Na sve te sastavke g. Giorgio Mandussicha mi se nijesmo obazirali i spremili je u mjesto, kamo su spadali po svojoj stilizaciji i sadržaju. Čudno nam je samo bilo to, kako se je mogao sior Giorgio Mandussich naći uvrijeđenim nećim, što se je ticalo samo Hrvata, koji su ga odabrali, dok o njemu je bilo samo rećeno da je Talijan ili kako hoće Talijan; a po gotovo pak još čudnije, da ga Mefisto nije uputio te se onaj dopis njega ne tiće, nego ga onako još uputio na krhak lod. Ipak naš Giorgio, premda su njegovi skatvaci na naše uredništvo bili pisani vrlo liepim i korektnim hrvatskim jezikom, nije u nijednom bito priznati da je Hrvat ili da potiče od hrvatskih roditelja, već se uvijek zaklanjao u svoje osobno poštenje i čistost, dakle u ono, u što mi nismo dirali.

Nego uza sve to sior Giorgio nije mirovao, već ti on uzeo sapanicu ovdješnjeg kamorinog libela „Il Giornaleto“ i sa jednim odužim „Comunicato“ nastojao da se opere. Vrlo nam je žao g. Jurica Mandussicha, te nije razumio naš mig što mu nismo u našem listu onoga htjeli tiskati. U tom „Comunicato“ hvalio se samo se mrići. Za što se nije popitao prije što to znači *nemo dat, quod non habet* ili po našu „svaki dava ono što ima“. Po tome žvi epiteti u „Comunicato“ sior Giorgio padaju na njegov obraz. Naprećac tvrditi o tmurnoj prošlosti nekoga i pretvorbi s ruka u janje, s time se sior Giorgio izdao da se u njemu krije vuk u janjetu. Jer mi mu ovime iskreno kažemo, da se je samolno dilitino, a da ni iz daleka nije pogodio cilja. Neka dade sebi protumačiti ovo ondje gdje on znade, pak će se ugriznuti za usnice. Što pak kaže na koncu svog „Comunicato“ — aludirajući na nedavne događaje na obćini puljskoj — mi mu vjerujemo, samo opazamo, da to ističe bez ikakvog povoda, jer smo mi prigovorili i uvijek ćemo prigovarati, što su Hrvati izabrali svojim predsjednikom sior Giorgio Mandussicha. I zato on nije smio prati čistu robu, dok ju se drži za čistu, pošto može doći napast u misli, da se čista roba pere nečistom vodom, pa da ta roba vlastitom samohvalom i puno „vriedi“. „Si tacuisses . . .“

Novi uaplenja. U savetu za kradnjama i prevarama na obćini u Puli uspjeh je prošlog utorka obćinski tajnik dr. Palica i nadglednik gradjevnog ureda zidaraki majstor Šiligoj. Svakoga je iznenadilo uapljenje dra. Palice, koji je bio poznat u svim krugovima kao osoba čestita i lojalna te od svih uvažavana radi svog korektnog nastupanja i premda čuvstvom Talijan, bio je liepo suračan od svojih polit. protivnika, koji ga nisu ubrajali u kamorrate. Kako čujemo, njegovo uapljenje je usledilo radi neke nekorektnosti, koju možda on nije ni skrivio.

Otvorenje gostione. Upozorujemo naše obćinstvo na novo otvorenu narodnu gostionu g. Rukarda Čaušića u via Carducci br. 43. Čitaj поблизу u oglasu.

Lošinjski kotar:

Is Lošinjskog kotara. Državna potpora kao pripomoć proti bijedi u Istri morala bi našoj obćini poslušiti kao političko sredstvo utege sućajja, a ipak obćinski Mefisto tura u svet tendenciozne vijesti, da se od hrvatskih svćenika hoće da preporuči ovom pripomoći za buduće izbore dra Laginja, jer je navodno po njihovom govoru i zasliepljivanju bio on jedini, koji je isposlovao tu podporu. Ne ćemo ispitivati, koliko je truda uložio dr. Laginja, da do podpore dođe, ali svakako mnogo više, nego što malološinjski obćinski oci, koji sada niću tamo gdje ih ne treba, pa nam upravo ova okolnost tjera pero u ruke, da se svećano ogradimo proti mešatrenju stanovitihi individua u ovoj čisto humanoj stvari, kakova je baš podpora za ublaženje bijede u Istri.

„Istarska Sveza“ u Puli i „Federazione“ u Poreču, kojima je povjereno da podijele državnu podporu, pošlaše okružnice na sve učlanjene zadruge, u kojima je bilo određeno, da se za svako mjesto sastavi posebice odbor od mjestnog župnika, starješine i predsjednika društva, koji će sastaviti popis siromaha, kojima bi se moralo dati kukuruza i drugih životnih potrebitina badava ili uz snizenu cijenu. Ovakovu je okružnicu rasposlala „Istarska Sveza“ u Puli, a što je uradila „Federazione“, to mi ne znamo, ali možemo stalnošću utvrditi, da nije ni ona drugačije postupala, a nikako nije cijelu stvar izrućila talijanskim obćinama Istre, da je oni rukovode na svoj način, jer je tada nebi mimoišao prikor, da prenaša ovaj rad na političko polje.

Glavno je na stvari, da ovaj nalog nije bio s voljom našoj malološinjskoj obćini, jer nije isključivo njoj predan dio one podpore, da s njime raspolaže po svojoj volji. Da je tome tako najbolje dokazuje činjenica, što je silomice uzela cijelu stvar u svoju režiju, pa već javila — izuzmemo li obćinu Susak — odbore za podieljenje podpore po svojoj volji; dakako nezakonito i nepravedno sastavljene, u kojima obćina ima većinu umjetno sačinjenu, koja bi, kad bi joj ta valjala, radila što je nju volja. Evo dokaza.

U Unjama se sastavio odbor, u kome bijaše župnik, župan te predsjednici „Gosp. trg. društva“ i kooperative. Ti su ljudi sastavili popis siromaka i poslali na odredjena mjesta, kako su to bili dužni učinili, ne gledajuć na političko uvjerenje stranaka. Ovo je obćini slabo zručilo. Župnik Hrvat, predsjednik društva Hrvat, dakle u odboru su dvojica, koji se ne će dati nadglasati, te dopustiti, da obćina radi što je nju volja — i nije bilo druge nego je načelnik morao sam na Unije, da svrne vodu na obćinski mlin. Postupao je kratko i održito. Prvi je odbor nezakonit, popis siromaha neispravan (valjda po kapetanskom pravu op. sl.) — valja sastaviti novi odbor, novi popis. Laka je to stvar. U odboru valja da ostane župnik, jer drugačije ne može da bude, ali predsjednika hrvatskog društva valja izbaciti, a mjesto njega uvesti učitelja talijanske škole Rućonich-a, jer on pozna bolje potrebe puca unijškoga, sve da je tamo kojih 7 mjeseci, dok je onaj drugi već ostario na Unjama. Svrha je prozračna, te joj ne treba objašnjenja, samo ne možemo, a da se zlobno ne nasmijemo g. načelniku i njegovoj diplomatskoj spremi. Morao bi barem znati, da je on javnosti odgovoran za obćinske stvari u obće, a ovaj je postupak isključivo njegov, jer si mi ne možemo ni predstaviti, da bi nad sobom podnosio kakovog obratnelnika ili bio sam puko sredstvo.

Predjimo k Gungskome. Eh tamo sva stvar postaje upravo sućajnom, a valjda za to, što je tamo došao, da stvar uredi sam glavom obćinski tajnik sior Ottavio Martinovich u pratnji g. Bonettia. Sakupili su pućane od onog drugog partida u Socijetuad i poslase po župnika — znate onog župnika, koji je po „Il Piccolo“ držao panegirirk u Laginja, koji je inače sastojao u tome, što je obavjestio narod o okružnici Sveze za pripomoć u ljetosnoj bijedi. „Il Piccolo“ bi doista dožvio izpravak, ali na svoja sreću nije ništa utvrdio, nego se je samo onako zlobno našalio, a u tome je pravi majstor. — Župnik se je odzavao poziva i posao tamo, gdje su bili sakupljeni.

Sior Ottavio upravi na njega slovo, kako je on mogao sastaviti ovakav nezakoniti odbor i listinu siromaha. Župnik se je dosta ogradio proti ovim tvrdnjama i ujedno izjavio, da on ostaje kod svega što je u stvari učinjeno i sva mudrost sior Ottavio nije pomogla, da župnika tra-govori, neka bude članom novog odbora uz mjestnog starješinu i gosp. Bonettia iz Malog Lošinja. Ovaj posljednji dolazi do svoje karika upravo kao Pilet u Credu. Nije sior Ottavio ništa smetalo, da ne sastavi novi odbor i popis, te uza sve to, što se je župnik odrekao časti, koju mu je on mudjao, ipak ga je strpao u svoj odbor: župnik, Bonetti i starješina, dok je predsjednika „Gosp. trg. društva“ jednostavno izbacio, premda bi morao da bude u odboru. Ovakvo sastavljen odbor dašto da je zakonit, jer mu je dao svoju privolu sior Ottavio — secretario comunale — a to je dosta.

U Malom Lošnju nijesu ljudi od obćine niti pomislili, da se na Hrvate obazru ili su gospoda mislili, da uživaju paće i njihovo povjerenje. U odboru su predsjednik „Koperative“, „cassa curale“, načelnik i župnik, a valjda su zaboravili, da je u gradu jedno jako i kud i kamo brojnije društvo, koje je valjalo pozvati da sudjeluje u podjelbi, a to je posujilnica.

Mi smo uvjereni, da im je posujilnica na zubu, ali mi im drugo ne možemo savjetovati, već neka se posluže mrlzim oblozima, ali preko naših instituciju oni ne smiju nikako da pređu jednostavno na dnevni red.

Nama nije u obće jasno, kakovu službu imade u stvari mjestna, dotično pokrajinska politička oblast, ali ako mora da nadzire cijelu stvar, hoćemo da za nas vriedi čista nepristranost, te je ovdje očekujemo na djelu, jer ne podnosimo, da obćina od humane stvari stvara za sebe kapital. Ako pak ona nema u stvari nikakvih dužnosti, a sve je prepušćeno savezama, to mi našoj obćini preporučujemo, da ćemo mi znati putem sveze doći do svojih prava bez, paće i proti samoj obćini. Naša argumentacija je jasna. Ako se federacija u Poreču mora skrbiti za Talijane Istre, sveza mora imati na pameti Hrvate i Slovence. Ovdje je moguć dvostruk postupak: ili moraju obadva svaka nadmudrivanje; ili se mora da skrbi svaka od njih isključivo za svoje ljude, eh onda mi sa Talijanima nemamo ništa zajedničkog. U prvom slučaju zahtjevamo, da obadviije sveze sudjeluju po unaprijed određenoj tangenti u razmjerju sa podacima stranaka i jednog i drugog političkog osvjeđoćenja. Naš zahtjev je opravdan s jednostavnog razloga, što ne bismo htjeli, da jedna ili druga politička stranka drugu osteti. U vodja hrvatske stranke u našem kotaru ima volju i spremu, da u jednu ruku odjele sućajljenike od protivnika, a u drugu ruku mogu da sračunaju razmjer, kojim valja da priteće naša zveca kod ukupnog doprinosa.

Naša pak obćina učinila bi mnogo bolje, da drugama svrati svoje oko, jer je doista liepo i od gosp. načelnika i od sior Otta-

ria. Što se toliko trse, da određena pri-
pomoć bude savjestno podijeljena, ali to
nije dosta, pače time pokazuju, da im
ne samo ponestaje sila da odmgnu na-
tadu, nego i sama dobra volja. Neka
oprostite, što se moramo izraziti nešto
krupnije, ali „svaki se zna koštati k punoj
zlehi“. Da to ide na njihov rovaš, pri-
znali bi i sami, kad bi htjeli da objek-
tarno sude.

„Svaki, koji je otvorio samo jedno ili
drugo financijalno ili ekonomsko djelo,
posve dobro znade, da svaka razborita
oprava ide za tim, da ne oporezuje ili ne
namiče daće na životne potrebstine. Pot-
punim pravom predmjevamo, da gospoda
znadu, što su to životne potrebstine, a
znat će valjda, da ovakve vrsti namet naj-
teže bje baš siromašnije slojeve ljudskog
društva. A što rade naši patres, koji sada
pokazuju toliku skrb za bijednike? Eh to
bi najbolje znale pripovjedati onolike ob-
štinske daće kao: na vino, meso, ribu itd.
to bolje nego ista drugo osvjetljava veliki
Antropizam naših občinskih otaca. Se non
ziti . . . !

NB. Upozorujemo predsjedništvo „Istar-
ke Sveze“, da budno pazi na svaki korak
naše nepristrane občine, da ne podležemo
dalje je obrana moguća.

Veliki Lošinj. Veloselske iskre. Kud će
suza neg u oko — na kog će tužba nego
na našu občinu. Imade toliko toga, da
samo već naučni na te „komedije“ te smo
sotjeli do sada, ali na ovu najnoviju mo-
ramo progovoriti.

Naši vam „renegati“ imaju svoj kazino,
gdje se obično ono par *inteligencije* sa-
kupji, da raspravlja, misli, traži način,
kako bi se uništilo svakog lošinskog Hr-
vata — ali uzaludan im trud. Nisu zado-
voljni tim kazinom jer nema veće sale za
plesove itd. te odlučise graditi novu zgra-
du, nazvanu „teatro Verdi“ (da bi Verdi
vidio, koja se čeljad bavi i ponosi njego-
vim imenom?). Počeli graditi i gradnja je
na izmaku. Ali sada je ono najglavnije —
zgrada im nije na zgodnom položaju —
nema nikakva prometa na tom mjestu, te
ih strah, da im se neće rentirati. Što
sada? Našao se obični delija „bez jeli“,
te ni dvije ni tri predložii, da se gradi
nova občinska zgrada, koja će biti ukra-
sna i samog položaja njihovog „teatra
Verdi“. U nj preseliti će se pošta i eto ti
centar, središte mjesta a onda novaca
našem „teatru“.

Tako predložio i u nedjelju bila je nji-
hova privatna skupština, gdje se sakupise
sve same vodje. Pozvaše i nekoje strance
a medju njima jednog doktora, koji se
malo previše pača u lošinske prilike, ali
poručujemo mu, da gleda svoj posao, a ne
tudji, ili se valjda želi i on čime okoris-
titi, jer zna, da je on u Lošinjju samo
gost — posjeda nema, dakle muk. Proti
gradnji bilo ih je dosta protivnog mni-
jenja, ali „krivonogu“ nije bilo stalo. Kad
je netko predbacio, da je to suvišno, da
občinu imaju, a trebalo bi gledati više
na školu, koja izgleda ko kakva stala, ja-
vio se „škor Zaneto“, e, to su najzadnje
stvari“. Dakle škola je za njih najzadnja
stvar. E, onda nije čudo, da je bilo u Lo-
šinjju i ostalo bi, da nema hrvatske škole,
90 po sto analfabeta. To vam je „lošinj-
ska inteligencija“.

Kad je netko upitao, zašto se nije po-
zvalo vijednike III. tijela, naime Hrvate,
odgovorio je „barba Vienco“, tko će
imati posla sa onom „fecom“, kad su gra-
dili svoj „Hrvatski dom“ nijesu nas zvali.
Prije svega „barba Vienco“ zadržite onaj
titul „feca“ za vas — našem narodu je
suvisan. Naš narod je zdrav, krepak i po-
nosan, a dočim vi i vaši ma baš prava
„feca“. Drugo — htjeli smo vas svati
„barba Vice“ za gradnju našeg „Doma“
ali rekli smo da je suvišno, ta naš „barba
Vice“ nosio je crvenkapu, pjevao hrvatski
itd. pa on da će biti protiv gradnji „Hr-

vatskog doma“, kad tamo mi smo se pre-
variti. A vi ako želite prisustvovati kojoj
našoj skupštini, javite nam se, objeručke
ćemo vas primiti. Ali znajte, da gradnja
„Hrv. Doma“ nije niti neće vas ni vašu
braću „renegate“ koštati niti novčića, dok
će se gradnja občinske zgrade ticati svih
nas, koji plaćamo občinske poreze. Nije
dosta onoliko plaćati, već žele upravo naš
narod za vrat stisnuti, a sve to zato, sa-
mo da uzdrže svoj „teatro“. Ali ne ćemo
ni mi sve to gledati skrštenih ruku. Do
vidova, gospodo!

Iz Cresa. Kad su za našu občinu raz-
pisani izbori, tada se narivavaju našem
narodu prijatelji i neprijatelji za pogla-
vare i zastupnike, a kad je vršiti dužnost,
onda treba mnoge tražiti sa „ferallicem“.
Radi toga i zapinju poslovi na obćini, jer
se talijanski občinski zastupnici — bar
nekoji — vrlo rado daleko drže od ob-
ćinskih sjednica. Te se sjednice mora često
i po dva puta sazvati i jedva da se sa-
stane po drugi i treći put dosta občinskih
„otaca“, kojim je, kako oni vele, na srcu
jedino naše dobro. Tako je bilo i sa po-
sljednjom sjednicom, koja, po drugi put
sazvana, jedva je mogla zaključivati na-
kon dugotrajnog pozivanja, traženja i
čekanja.

Riešeno je bilo više točaka dnevnog
reda većinom u prilog pristase današnje
obćinske uprave, dočim se je nekoje točke
ostavilo neriešene, druge se je zabacilo.

Značajno je, što se je na istoj sjednici
odbilo molbu nekog Opatića iz Labina,
da se ga prime kao pripadnika občine,
dočim se je obećalo braći Franu i Josipu
Perini-u, da će im se dati občinsku pri-
padnost čim postignu austrijsko držav-
ljanstvo. Opatić je Istranin i austrijski
podanik a braća Perini su iz Italije, tu-
dinci. Znateljni smo, koja li će se
uplivna osoba zauzeti za podieljenje dr-
žavljanstva talijanskim podanicima. Creski
popardili računaju valjda na c. kr. na-
mjestnika, koji je — ako se ne vramo
naš počastni građanin.

Nu carski namjestnik u Trstu znade,
da imademo mi i previše „regnicola“ u
Primorju, koji bi danas sutra mogli biti
pogibeljni samoj državi i koji otmilju i
danas domaćim radnicima kruh iz ustiju.

Talijani se hvale, da je u Italiji sve li-
jepo i dobro, pa ipak bježe u naše strane
truhom za kruhom.

Kako rekosmo, značajno je što su naši
„patres patriae“ odbili Istrana i Austri-
janca, a obećali pripadnost tudjincima iz
Italije!

Voloski kotar:

Iz Voloskog-Opatlje. *Stranci.* Ove go-
dine čini se, da će ovo lječilište doseći
najveći broj stranaca, što ih je do sada
imalo. Ulice upravo vrve strancima svake
vrsti i narodnosti. Nad 4000 ih imade
sada prisutno a za budući tjedan spremaju
se velike svečanosti i atrakcije, pa ako
vrijeme bude dobro poslužilo, nema sum-
nje, da će broj stranaca još poskočiti.

Sportski tjedan. Ovdješnji „Casino d'et-
ranger“, „Kur-komisija“ pa društvo „Flot-
tenverein“ upriličuju od 4. do 12. maja,
takozvani sportski tjedan. Bit će tu izložba
automobila i motornih ladjica, utrka na
moru i na kopnu, s automobilima i mo-
tor-ladjicama, kancerata, plesova, cvjetni
korzo itd. Sve se to priprema za što veću
zahavu strancima a bogme i domaćima.
Sudjeluju dapače naši domaći krugovi,
osobito u plesu — narodnom plesu —
što ga priredjuje ovdješnja podružnica
austrijskog Flottenvereina. Bit će to velika
Redula u narodnim nošnjama primorskih
krajeva. Plesat će se u velikoj dvorani
Quarnero i to narodne plesove: Koio i
Česku besedu.

Novo gradnje. U ovo zadnje doba po-
diglo se više novih zgrada, od kojih ne-

koje upravo ogromne i moderne palače. Sada su u gradnji opet 2 velike zgrade i to: u Opatiji poštanska zgrada a u Voloskom zgrada za sklonište siromaka. Naskoro bi se imale sagraditi ove zgrade: sudbena galača, gimnazijska zgrada, hrvatski društveni dom. Ali najveće i najvažnije građevno poduzeće jest ono zasipavanje mora izpod parka, na kojem će se podignut novi Kursalon i uz njega sve nuzredne zgrade i setališta.

Narodni poslovi. Pred dva ili tri mjeseca bilo je ovdje sve nekako uzavrelo na našem narodnom polju. Držalo se sa stanke, pisalo se članke, zahtjevalo se glavne skupštine. Jednom riječju vladao je „život“ u narodnim poslovima. Tomu su se bili poveselili svi naši nezadovoljnici po Istri i izvan nje i ponadali se bili boljim vremenima.

Izgleda sada, kao da je sve zaspalo i da je ono bio samo časoviti plamsaj, ali nije baš tako. Radi se, hvala Bogu, ako i ne baš punom parom, i naskoro ćemo vidjeti i vidljivih znakova toga novoga rada po cijelom ovom kotaru i po cijeloj Istri. Zasuđite dakle rukave svi vi, koji ste dobre volje, t. j. koji ste voljni rada pa da vidite našu Istru u novom životu, pomladjenu, preporodjenu. Budimo samo ljudi, junaci, a ne plašljiva djeca.

Podružnica družbe sv. Ćirila i Metoda za Istru u Kastvu, obdržavala je prošlih dana ovogodišnju glavnu skupštinu. U prošloj godini 1911. imala je muška podružnica K 356— a ženska podružnica K 187-64, ukupno K 523-64 čistog prihoda a osim toga sabralo se za narodni blagdan god. 1911. iznos od K 120—, koga je predsjednik muške podružnice odposlao družbi ravno u Opatiju, što čini ukupnu svotu od K 643-64. U gornjoj svoti je i dar kastavske občine od K 100—.

Skupština muške podružnice potvrdila je stari odbor i za tekuću godinu, t. j. g. Kazimira Jelusić predsjednikom, g. Hlinka Jelusić tajnikom i g. Frana Baf blagajnikom.

Ženska podružnica birala je gđjicu Jelisavu Zahiju predsjednicom; gđjicu Mariju Kinkela tajnicom i gđju Božicu Dabović blagajnicom.

Pazinski kotar:

Poštanske prilike u Pazinu.

U zadnjem broju „Naše Sloge“ iznešeno je nešto o odnosajima na c. k. pošti u Pazinu, a ovog puta ćemo još nekoje sličice iznijeti o prilikama na našoj pošti u Pazinu.

U spomenutom članku navadja se u kakovom se teškome položaju nalaze svi namještenici kod ove pošte naprama bratu poštanskog ravnatelja. Nu ovaj je je barem činovnik, ali mi bismo radi znati, kakav posao pak imade na pošti otac ravnatelja pošte u Tretu, koga je često vidjeti po svim odjelima naše pošte, te ga više puta naš narod drži za nekog „ravnatelja“ pošte. Da ga narod za ništa ne drži nekim „ravnateljem“, pokazuje nam na primjer ovaj slučaj, što se je dogodilo lanjske godine, kad su bili primljeni privremeno dva Hrvata u poštansku službu na našoj pošti u Pazinu. Kada je jednog dana došao u dotični poštanski odio i opaziv ovu dvojicu u službi, otresao se na prisutne činovnike: „koja su ona dvojica! Time je valjda htio kazati, kako su ova dvojica Hrvata došli ovamo, a da nijesu njega prije obavjestili! Ova dvojica su za kratko vrijeme iza toga zapustili pošt. službu, a Talijani su čak jednoga ocrnili u novinama, da je nesposoban za službu radi toga, jer da ne znađe talijanski. Naprotiv u istinu je dotični svršio talijansku pučku školu, te hrvatski niti ne zna dobro pisati. Hoćete li veće ironije.

Znamo kako vjetar puše; jer je očito, da pazinski Talijani nastoje sustavno sa

svim sredstvima zaprijetiti dolazak naših ljudi na pazinsku poštu. U tome ih poštu izdašno podupire familija Pattay. A je li to prava, da i nadalje trpimo ove krivice.

A da nam se nanašaju ove krivice na ovdješnjoj pošti, krivi su djelomice i sami naši ljudi. Nekoji namještenici na ovoj pošti, koji ne odgovaraju zakonitim zahtjevima, mogli su se uzdržati na ovoj pošti i krivnjom naših ljudi. Znamo za naše ljude, koji se nalaze u prvim našim redovima i bi morali prednjačiti drugima, to se baš oni služe sa talijanskim jezikom u obćenju sa namještenicima na našoj pošti, te se je s toga i izjavio jedan od namještenika, da mu niti ne treba znati hrvatski, kada većina naših ljudi govori s nama talijanski.

Pozivljemo sve naše ljude u Pazinu, da bolje pripaze na ove stvari, pak da ne prestanu sa svojim zahtjevima dotle, dok ne budu stvari uređene po pravu, koje nam pripada.

Gostovanje hrv. pokrajinskog kazališta u Pazinu. Od 18. do 24. aprila priredilo je naslovljeno kazalište pod ravnateljstvom g. M. Markovića sedam predstava, i to: „Prolijetno jutro“ i „Marijeto“, „Mladu čokoladaricu“, „Hasanaginicu“, „Smrt majke Jugovića“, „Duše“, „Svijet“ i predstavom fragmenta (Kus rođjene grude) iz drame „Posljednji Zrinjski“, na dvoru u Stubici iz „Zlatarevog Zlata“.

U kratko ćemo konstatirati, da je cijelokupna družina kroz svih sedam večeri pokazala svoju osobitu umjetničku vrsnoću. Nećemo potanje iznašati vrijednost od pojedince, već ćemo bez omalovažanja drugih istaknuti gdje Lyanka, Hajdušković i Stipanović, od muskih gg. Hajdušković, Lyanka i Radović.

Obćinstvo je za to svake večeri davalo oduška burnim povladjivanjem zbog lijepog umjetničkog igranja cijelom osoblju. Najveći su uspjeh polučili u komadu „Svijet“, te je obćinstvo do četiri puta izazvalo glumca na pozornicu. U komadu „Marijeta“ izazvana je bila burno gdje Lyanka, a u „Hasanaginici“ i „Dušama“ gg. Marković i Hajdušković.

Ne možemo drugo; nego da se u ime našeg pazinskog obćinstva najsrdačnije zahvalimo cijeloj družini na umjetničkom uslihu, što nam ga pružše za ovo sedam večeri. Nadamo se; da će nas u što kraćem vremenu opet počastiti sa svojim umjetničkim igranjem u našoj sredini.

Koparski kotar:

Iz Roča. Buduće nedjelje dne 5. o. m. poslije popodnašnje službe božje obdržavat će podružnica „Družbe sv. Ćirila i Metoda“ u Roču svoju redovitu glavnu skupštinu sa običajnim dnevnim redom. Iza skupštine bit će ples u korist „Družbe“. Umojljavaju se bliži prijatelji „Družbe“, da skupštini što brojnije pristupe.

Franina i Jurina.



Fr. Benedi da imaju novi zvonik Sv. Marka.

Jur. Pak?

Fr. I novi zvonj.

hr. Pak?
Fr. Nisi talijanci da te znoret od ve-
selje.
Mr. Ja, oni, ki su sili i pijani, ki ne znaju
kamo z beci, ke su is siromahna odrii ;
mii talijanski kmet mari za zvonici i
za zvoni kako i za lanjki sneg.
Fr. Je takoy je, ma talijanska gospođa
vode na nos i talijanski kmeti, kako
su i natega se do pred malo vodili.

Razne primorske vesti.

Josip vitez Gorup pl. Slavinski.
U četvrtak umro je na Rieci odlični slo-
venski rodoljub i milijunaš Josip vitez Go-
rup pl. Slavinski. Pokojni Gorup se rodio
u selu Slavina kod Postojne 6. aprila 1834.
Vjestim, poduzetnim i marljivim radom
stekao je silni imetak, tako da je postao
jedan od najbogatijih Slovenaca i uobće
Jugoslavona. Kao takav nije zaboravio na
svoj siromašni slovenski narod, već ga je
obdario velikim dječjim zakladama, u sve-
mu 30, sa razne više škole. Obilno je po-
dupirao narodnoj dobrotvornosti, prosvjetna
i privredna društva. Politički se nije izli-
cao, ali je bio vatreni rodoljub, te je tiho
podupirao narodna društva i poduzeća;
Viečni mu mir i pokoj!

Vjenčanje. Dne 29. aprila t. g. vjenčao
se je u Punta tamošnji učitelj g. Jerko
Gršković sa gđjom. Katom Žic. U obilju
svetih!

Na prodaju kuća — vila sa
zemljištem okolo
1/4 cali njiva, livada i bašče; okolo 30 ko-
mada bačava, pumpom za vino pretakati,
u Trnovom na pruzi Sv. Petar—Rieka, tik
kšofodvora. Utanačenu svotu bi se takodjer
čekalo. Ponude na upravu lista.

Pomoćnik za trgovinu špeceraja
i delicatosa traži na-
mještanja. Govori hrvatski, njemački i ma-
gjarski. Zadovoljio bi se i čednom plaćom
dok nauči talijanski.

Traži se prodavačica vješta u
trgovini delicatosa. Upi-
tati se kod A. Sillich, Riva del Mercato
broj 1.

Ivan Novak, knjigoveža u Pa-
zinu, traži za knji-
kovežarski zanat naučnika.

Slika biskupa Dobrilo. Prigodom sto-
godišnjice rođenja izdala je tiskara La-
ginja i dr. lijepe slike velikog biskupa na
fioom kartonu u veličini 22x30 cm. Ci-
jena je poštom 60 para.

Otvorenje gostione!

Podpisani časti se javiti, da će u
subotu 4. maja t. g. otvoriti gostionu u
ulici Giosuè Carducci br. 43, snab-
djevenu svim dobrim potrebšinama
u piću i jelu.

Dobro pivo, domaća i inozem-
na vina bijela i crna, te dobra
kabinja.

Za ljeto liepi prostrani vrt.

Za mnogobrojni posjet. moli

Bikard Čušić,
gostioničar.

Užne knjižice za „PELICU“
mogu se dobiti u tiskari La-
ginja i dr., Pula.

Širite „Našu Slogu“.

Broj 1702/12.

Natječaj.

U smislu odluke občinskog zastupstva
od 28. aprila 1912. raspisuje se ovime na-
tječaj za mjesto drugog občinskog liečnika
sa sjelom u Matuljima ili u blizini Matu-
lja. Godišnja plaća sa paušalom za konja
ustanovljuje se prema odluci občinskog
zastupstva na Kruda 4030.—, izplativim
u mjesečnim anticipatnim obrocima, osim
toga primati će ustanovljena pristojbe za
lječničke posjete.

U okružje tog lječničkog mjesta spadati
će potezne občine: Matulji, Spinčići, (osim
sela Brnini, Beliči i Cari), Bregi, Perenići,
Pobri, Kučeli, Dolnji i Gornji Rukavac,
Trinajstiči, Jusiči, Jurdani, Puži, Zvoneća,
Brgud mali i veli, sela Dolčić i Frlanija
u Ruševojovj.

Liečnik biti će dužan besplatno lječiti
posve siromašne, dočim će mu putni tro-
šak biti izplaćen iz občinske blagajne, a
kao zdravstveni organ občine voditi zdrav-
stveno uredovanje.

Službena pogodba, koja se može uviditi
kod podpisano, sklopiti će se sa lječni-
kom iz imenovanja istoga po občinskom
zastupstvu.

Natjecatelji imaju podnesti podpisano
svoje molbe do 15. maja 1912. oblotiv ih
diplomom sveukupnog lječništva, svjedoč-
bama o dosadanjem službovanju i držav-
ljanstvu te poznavanju hrvatskoga kao
uredovnog jezika.

Občinsko poglavarstvo.

Kastav, dne 24. aprila 1912.

Načelnik: Jelušić.

Broj 2071/12.

Natječaj.

U smislu zaključka občinskog zastupstva
od 23. aprila 1912. raspisuje se ovime na-
tječaj za mjesto občinskog redara sa sje-
lom na Kautridi.

Ovom službom spojena je plaća od K 96.—, stanarina od K 96.— i paušal
za nabavu odore od K 100.— godišnjih.

Vinstoručno pisane molbe opremljene sa
lječničkom svjedočbom, vojničkim doku-
mentima, svjedočbom ponašanja, o even-
tualnoj službi i poznavanju hrvatskoga je-
zika imaju se prikazati kod podpisano
občinskog glavarstva do 15. maja t. g.

Glavarstvo občino

Kastav, dne 27. aprila 1912.

Načelnik: Jelušić.

Poziv

na III. redovitu glavnu skupštinu
Gospodarskog trgov. društva u Zametu
što će se držati dne 12. svibnja t. g. u 3
sata poslie podne u prostorijama društva
„Sloga u Zametu.

Dnevni red:

1. Pročitanje zapisnika posljednje skup-
štine.
2. Izvješće upravnog odbora.
3. Izvješće nadzornog odbora.
4. Slučajni predlozi.

ZAMET, dne 28. travnja 1913.

Uprava.

Broj 1702/12 ad.

Obavjest.

Ovostranim natjecajem od 6. aprila 1912.
broj 1702 bilo je raspisano mjesto občins-

skog lječnika sa sjelom u Matuljima ili u
blizini i određen bio je rok za podnošenje
molba do 1. maja 1912.

Občinsko zastupstvo u svojoj sjednici
od 23. aprila 1912. produljilo je taj rok
do 15. maja 1912., što se ovime natjeca-
teljima za to mjesto daje do znanja.

Glavarstvo občino

Kastav, dne 24. aprila 1912.

Načelnik: Jelušić v. r.

Br. 590/11.—

Raspis jeftimbe.

Ovlašteni od općinskog zastupstva u
sjednici od 27.XII.1911. potpisano ovime
raspisuje

javnu jeftimbu

za prodaju općinskog zemljišta
označenog cesticom 132 u Baski.

Zemljište leži neposredno kod brodogra-
dilišta a uz morskou obalu u luci suprot
kupalista i mjeri popriječno 1170m².

To je zemljište parcelovano u tri dijela.
Od ovih prvi (oko 150 m²) prodati će se
napose, a ostala dva (oko 480 odnosno
640 m²), jer sačinjavaju jednu cietlinu
mogu se kupiti i zajedno i svaki napose.

Zemljište se prodaje u gradjevne svrhe.
Izključna je cijena 7 Kr. m².

Jeftimba će biti u općinskom Uredu u
Baski, dne 28. V. 1912. od 10 do 12 sati
prije podne.

OPĆINSKO POGLARVARSTVO BAŠKA.
dne 23. III. 1912.

Načelnik: B. Kaftanić.

Dobre, zdrave, dobro osušene do-
maće šunke ima na prodaju u ove-
đoj množini po K 2-80 klgr. pouze-
ćem franko. Razašilje se od 1 ko-
madu napred.

Preporuča se osobito trgovcima i
gostioničarima.

Vinko Sandalj

trgovac u Lupoglavi (Istra)

Primili smo u komisiju od
dr. Ivan Zuccon

Zbirka zakona

potrebnih u javnom životu u
Istri i druguda.

Cijena 2 K bez poštarine. Naručbe
prima

Tiskara, knjigovežnica i papirnica
Laginja i dr., Pula
ulica Giulia br. 1.

Družbine svieće!

Preuzeo sam zastupstvo za Istru stē-
rijskih svieća od kojih dobiva korist družba
sv. Ćirila i Metoda za Istru. Od ove go-
dine unapried imam u zalihu sljedeće tri
vrsti:

„LADA“ najbolja vrst stear. svieća à K 90-
po 100 zamota.

„DANICA“ druga vrst à K 75- po 100
zamota.

„VESNA“ treća vrst à K 58- po 100
zamota.

Ciene razumievaju se postavno na kō-
lodvor ili parobrod u Puli, uz gotovo sa
2% popusta ili na tri mjeseca počeka.

Lacko Križ - Pula.

„CROATIA“

osiguravajuća zadruga u Zagrebu.

Utemeljena godine 1884.

Povjerenik za Pulu i okolot: Lacko
Križ u Puli.

Centrala: Zagreb, u vlastitoy palači, ugao
Marovske i Preradovičeve ulice.

Podružnica u Trstu, via del Lavatoio
br. 1. II. kat. Telefon br. 2594.

Glavna zastupstva: Ljubljana, Novisad,
Osijek, Rijeka i Sarajevo.

Ova zadruga prima uz povoljne uvjete
sljedeće vrsti osiguranja:

I. Na ljudski život:

1. osiguranja glavnicu za slučaj do-
življaja i smrti,
2. osiguranja miraza,
3. osiguranja životnih renta;

II. Protiv štete od požara:

1. Osiguranja zgrada (kuća, gospo-
darskih zgrada, tvornica),
2. Osiguranja pokretnina (pokuć-
stva, dućanske robe, gospodarskih
strojevu, blaga i t. d.),
3. Osiguranja poljskih plodina
(žita, sijena i t. d.);

III. Staklenih ploča protiv razlu- panja.

Zadruga imovina u svim odjelima
iznosi K 2,319,068-21

Od toga temeljna glavnicu K 800.000—

Godišnji prihod premije s
pristojbama K 1,221.748-41

Isplaćene odstete K 4,323.268-44

Sposobni posrednici i akvizitori na-
mješćuju se uz vrlo povoljne uvjete.

PEČATE

iz GUME Izraduju
tiskara

Laginja i dr.

Via Giulia 1. - Pula - Via Giulia 1.

Ljekarnika A. THIERRY-a balsam

Jedino pravi sa zelenom duvnom Irač zaštitnu marku. Zelenom zaštiteno.



Svako patvaranje, opanašanje i prepodaja drugij balzama sa zavarava-
jućom markom pronaći se kazneno po sudu i strogo kazni. — Ijeluje
sigurno, ljekovito kod svih bolesti organa disala, kašlja, izbacivanja pro-
muklosti, katara grla, prsobolja, bolesti pluća, specijalno kod influence,
bolesti želuca, upale jetara i slerene, pomanjkanje stolice, zubobolje i
ustnihi bolesti, „ganje zglobova“, opekliha, kožnih bolesti itd. 12/2 ili 6/1
ili 1 vel. posebna boca K 3.60

Thierry-eva centifolijska mast

sjegurna i stalna ljekovitoz djelovanja kod rana, otekliha, ozleđa, upala, abscesa odstranjuju sva strana tjelasa, koja
su došla u tjele pa često preduretno operacije, koje su
sa bolima skopčane, ljekovila kod još tako starih rana,
2 posudo stoji K 3.65.

Istov: Ljekarna „K Angjela čvarar“ A. THIERRY-a u PREGRADU,
Hrvatska. — Dobira se u svim većim ljekarnama.
Na veliko u ljekarn. drogerijama.

Ustanovljena 1891.

ISTARSKA POSUJILNICA u PULI

registrana zadruga na ograničeno jamčenje

Vlastita kuća (Narodni Dom)

Podružnica u Pazinu.

Daje hipotekarne i mjenbene zajmove i uz mjesečnu otplatu te prima uloške, koje ukamačuje uz

4 1/2 %

čisto bez ikakvog odbitka.

Ustanovljena 1891.

Austro-hrvatsko

parobrodarsko društvo na dionice u Punt. Bavnateljstvo u Punt.

Vlastito odpravnništvo na Rieci, Riva Cristoforo Colombo.

Plovitbeni red

vrijedi od 1. travnja 1912. do opoziva.

Pruga: Puna-Rijeka.

Svaki dan	Odl. i Dol.	Postaje	Dol. i Odl.	Svaki dan
prije podne				po podne
5.—	odl.	VPUNAT	dol.	4.50
5.15	dol.	Krk	odl.	4.35
5.35	odl.	Glavotok	dol.	4.25
6.15	dol.	Malinska	odl.	3.40
6.30	odl.	Omšalj	dol.	3.35
6.50	dol.	Rijeka	odl.	3.0
7.—	odl.		dol.	2.5
7.45	dol.		dol.	2.10
7.50	odl.		dol.	2.—
8.45	dol.		odl.	12.55

Uvjeto pristajanje u Rijecama i Torkolama.

Pruga: Baška-Punat-Rijeka.

Svaki Utorak	Odl. i Dol.	Postaje	Dol. i Odl.	Svaki Ponedjeljak
prije podne				po podne
8.45	odl.	VBaška	dol.	6.10
4.45	dol.	Punat	odl.	5.—
5.—	odl.	Rijeka	dol.	4.50
8.45	dol.		odl.	12.55

Uvjeto pristajanje u Staroj Baški.

Brza pruga: Rteka-Opatija-Lovran-Rab

Svaki Srijedu	Svaki Subotu	POSTAJA	Svaki Srijedu	Svaki Subotu
prije podne	Prije podne		po podne	po podne
7.35	10.15	VRIEKA	7.20	9.—
8.10	10.50	Opatija	6.45	8.25
8.20	11.—	Lovran	6.35	8.15
8.35	11.15	Rab	6.20	8.—
8.40	11.20		6.10	7.50
12.30	3.10		2.30	4.—

Brza pruga: Rijeka-Opatija-Lovran-Lošinjvelli

Svake Nedjelje	Odl. i Dol.	Postaje	Dol. i Odl.	Svake Nedjelje
prije podne				po podne
7.35	odl.	VRijeka	dol.	9.20
8.10	dol.	Opatija	odl.	8.45
8.20	odl.	Lovran	dol.	8.35
8.35	dol.		odl.	8.15
8.40	odl.		dol.	8.10
1.25	dol.	LOŠINJVELI	odl.	8.30

Uvjeto pristajanje u Malomlošnju luka sv. Martin.

Pruga: Rijeka-Nerezine.

Poned.	Četvrt.	Postaje	Utorak	Petak
prije podne	prije podne		po podne	po podne
10.15	7.35	VRIEKA	5.—	5.—
10.50	8.10	Opatija	4.35	4.25
11.—	8.20	Bebi	4.15	4.15
12.20	9.40	Merag	2.55	2.55
12.30	9.50	Krk	2.45	2.45
1.20	10.40		1.55	1.55
1.30	10.50		1.45	1.45
2.10	11.30		1.05	1.05
2.20	11.40		12.55	12.55
—	po podne	Balkanova	11.35	11.25
—	1.20	Lopar	11.15	11.20
—	2.40		10.10	—
—	2.40	Rab	10.05	—
4.20	8.40		9.25	9.05
4.30	4.—	Lun	9.—	9.—
4.55	4.25		8.55	8.35
5.—	4.30		8.50	8.30
6.10	4.40	Veli Lošinj	7.20	7.20
6.20	6.50	Mali Lošinj	7.10	7.10
6.30	6.—		7.—	7.—
6.40	6.10		6.50	6.50
7.80	7.—	NEREZINE	6.—	6.—

Uvjeto pristajanje u Punt. i St. Baški

Pruga: Vrbnik-Sv. Marak-Silo-Crikvenica

Svaki dan	Odl. i Dol.	POSTAJE	Dol. i Odl.	Svaki dan
prije podne				po podne
4.30	odl.	Vrbnik	dol.	4.30
4.45	dol.	Sv. Marak	odl.	4.15
4.50	odl.	Silo	dol.	4.10
5.30	dol.	Crikvenica	odl.	3.30
6.—	dol.		odl.	3.—

Pruga Crikvenica-Rteka.

Svaki utork. 6.15 pr. p. odl. Crikvenica dol. 2.45 po p. pr. p. dol. Rijeka 8.51 odl. 12.45 po p.

SOVOJ K SVOMU!

Tiskara i knjigoveznica

LAGINJA i DR.

Ulica Giulia, 1. PULA Ulica Giulia, 1.

Preporuča se za tiskarske, knjigovežke i galanterijske radnje. Solidna izradba pečata iz guma.

Imade u zalihii tiskanice i knjige za p. n. obdine, crkve, škole, odvjetnike, posuđilnice, konsumi, dravtva, trgov. knjige, pisanki za škole, kao i sve pisarske i tiskačke potrebitine.

PEKARNA

LJUDEVIT DEKLEVA

Via Campo Marzio br. 5 - Podružnica Via Sissano 14.

Prodaja svježeg kruha tri puta na dan.

Direktna poslužba u dom i u javno lokale.

Prodaja svakovrstnog brašna iz najboljeg mlina po dnevnoj cijeni. Poslužba brza i točna.

OLOVKE

u korist družbe sv. Cirila i Metoda dobivaju se u tiskari Laginja i drug. u Pull

ulica Giulia 1. uz cenu od 2 do 10 para.



Petrove kapljice.

Dovolom via. kr. zem. vlade stavljam u promet lijek najnoviji i po liječničkim stručnjacima prekulam protiv svima bolestima: želudca, crijeva, jetara, bubrega i sl. Sastavljen je od samih svježih sokova, biljka korenja, ta se preporuča svakome, koji boluju od slabe probave, raznih boli i grozva želuca i u crijevima. Pomaže svakom u proli slaboj probavi, mučnini, kroničnom kašaru želudca i crijeva. Umiruje živce i okrepljuje cijeli organizam.



FR. ŠULLER-A ZAGREB, Vlaška ulica . .

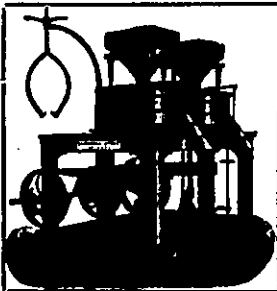
Sjetite se družbe sv. Cirila i Metoda

Veliki izbor gotovih odijela i lakih ogrtača za gospodu i djecu. - - Moderna sukna. - Radnja točna. - - Najpovoljnije cijene.

IGNAZIO STEINER, PULA

PIAZZA FORO. GORICA TRST

Krojačnica prvoga reda.



NAJBOLJI ŽITNI MLINOVI,

uljarski strojevi, motori, gospodarski strojevi u najboljoj izradbi i najjeftinije izradjeni, privedjeni za svako tlo.

Mnoga poduzeća po nama uređjena u prometu.

Ponude, proračuni na zahtjev besplatno i bez poštarine od tehničke poslovnice

EMANUEL I OSKAR KRAUS,

TRST, Via San Nicolò 2/b.

Dobivaju se podpune opreme za sva obrtnička i industrijalna poduzeća.

Dopisivanje: hrvatski, slovenski, njemački i talijanski.

Objava.

Nova tvornica soda-vode Julij Cuzzi - Pula

via Carduzzi 5, kod Arone.

Sasma na novo uređjena po najnovijim i higijeničnim propisima, proizvadjaa napitke iz pravog, neravnog soka sladkog voća (melina, naranča, limuna). Preporuča svoje proizvode, koji su samo prve vrsti. - Doprema automobilom.

Svoj k svome!

Svoj k svome!